

Veier til fagbrev – helsearbeider

KS - Læringsnettverk 12. september 2023

Bente Tronrud

Utdanningsdirektoratet – oppgaver og rolle

- Direktorat underlagt Kunnskapsdepartementet (KD)
- Ansvar for utviklingen av barnehage, grunnskole og videregående opplæring
- Hvert år får Udir føringer fra KD om mål og prioriteringer for hva vi skal jobbe med
- Virkemidler
 - Regelverk og tilsyn
 - Kunnskapsgrunnlag (forskning, statistikk, elev- og lærlingundersøkelsen mm.)
 - Læreplaner og rammeplaner
 - Læringsmiljø og trivsel i skole og barnehage – klageinstans for saker om elevers rett til trygt og godt skolemiljø
 - Eksamener og prøver
 - Tilskudd og kompetanseutvikling

<https://www.udir.no/>

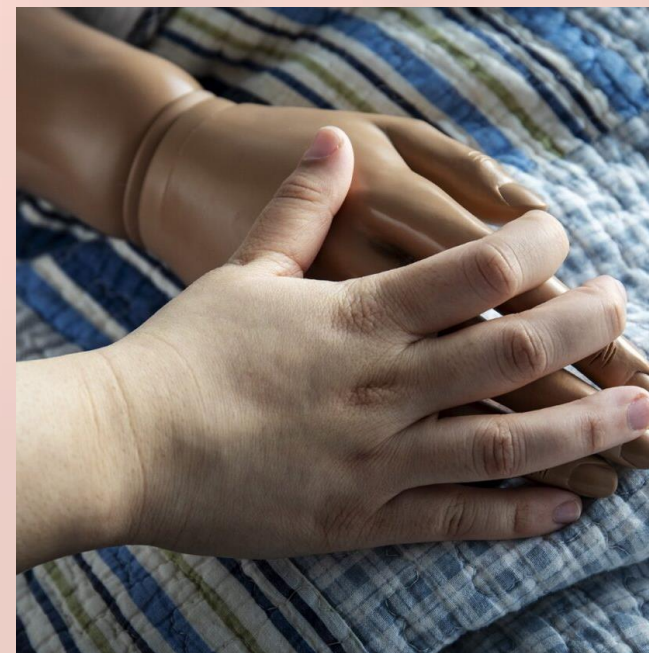

Veier til fagbrev for voksne

1. Lærlingordningen (voksenlærling)
2. Praksiskandidatordningen
3. Fagbrev på jobb
4. Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY)
- fra august 2024

1. Lærlingordningen (voksne)

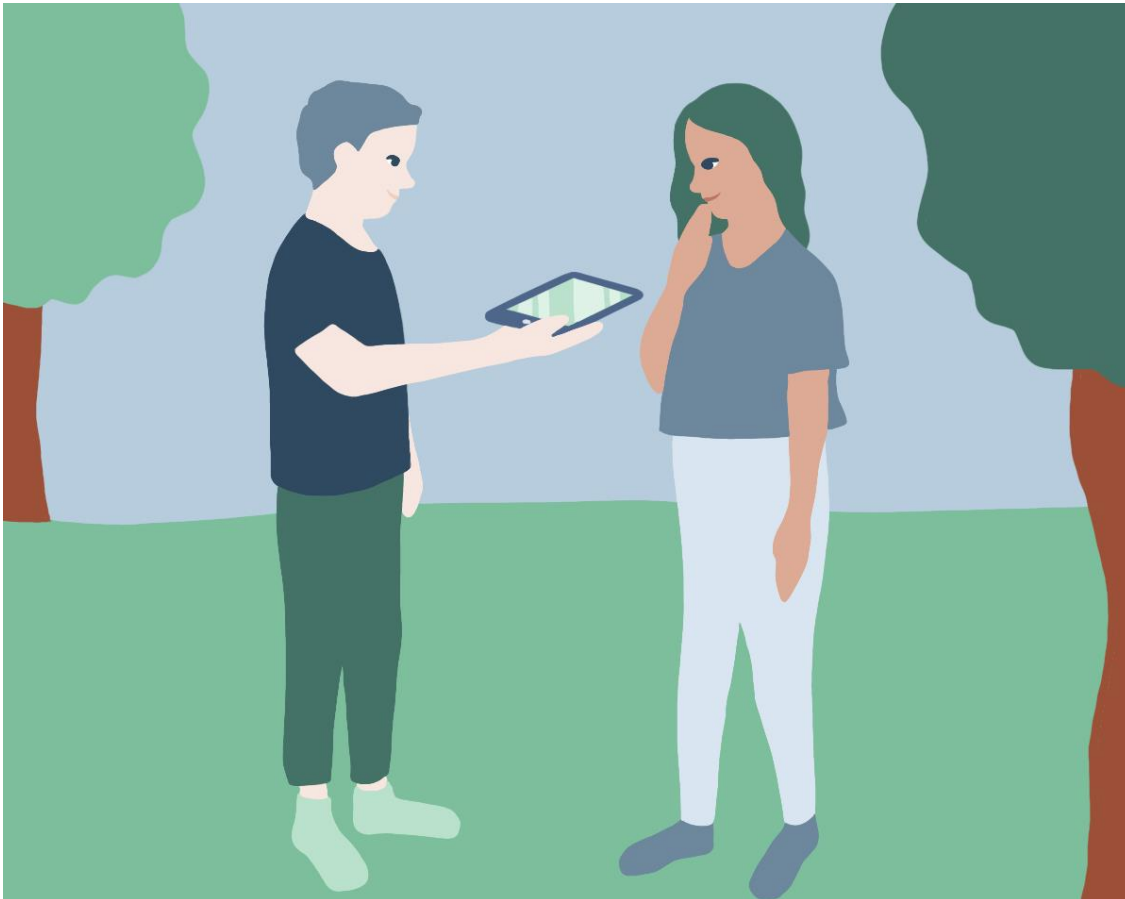

Helse- og oppvekstfag - tilbudsstruktur

Skoleår		Trinn/år		Utdanningsprogram HS	
2023 - 2024		1. år		S Opplæring i skole B Opplæring i bedrift	
1. år	2. år	3. år	4. år	Yrkesbetegnelse	
Vg1	Vg2	Vg3	Vg3		
Helse- og oppvekstfag (S) i	<u>Aktivitør (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Aktivitørfaget (B)</u>		Aktivitør	Fagbrev
	<u>Ambulansefag (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Ambulansefaget (B)</u>		Ambulansearbeider	Fagbrev
	<u>Barne- og ungdomsarbeiderfag (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Barne- og ungdomsarbeiderfaget (B)</u>		Barne- og ungdomsarbeider	Fagbrev
	<u>Fotterapi og ortopediteknikk (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Fotterapi (S)</u>		Fotterapeut	Yrkeskompetanse
		<u>Ortopediteknikkfaget (B)</u>		Ortopeditekniker	Fagbrev
	<u>Helsearbeiderfag (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Helsearbeiderfaget (B)</u> Vis kryssløp ☐		Helsefagarbeider	Fagbrev
		<u>Portørfaget (B)</u> Vis kryssløp ☐	i	Portør	Fagbrev
	<u>Helseservicefag (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Apotekteknikk (S)</u>		Apotektekniker	Yrkeskompetanse
		<u>Helsesekretær (S)</u>		Helsesekretær	Yrkeskompetanse
		<u>Tannhelsesekretær (S)</u>		Tannhelsesekretær	Yrkeskompetanse
	<u>Hudpleie (S)</u> Vis kryssløp ☐	<u>Hudpleier (S)</u>		Hudpleier	Yrkeskompetanse

Lærlingordningen (voksne)

- Voksne uten lang praksis i faget
- Kan inngå lærekontrakt med godkjent lærebedrift
- Lærebedriften mottar tilskudd
- Vanligvis er læretiden fire år, men opplæringstiden kan bli kortere ved dokumentert realkompetanse
 - Tidligere skolegang eller annen erfaring i tilknytning til lærefaget
 - Må godkjennes av fylkeskommunen
 - Realkompetansevurdering
- Omfang, tid og sted skal tilpasses de som er voksenlærling

Lærlingordningen (voksen)

- Fylkeskommunen skal gi opplæringstilbud som gir ønsket sluttkompetanse
- Tilbudet skal være gratis og tilpasset den voksnes behov (tid, sted, lengde og progresjon)
- Skal bygge på den voksnes formal- og realkompetanse, og voksne skal få tilbud om realkompetansevurdering før inntak
- Kandidater inngår arbeidsavtale med en godkjent lærebedrift med de rettigheter og plikter som følger av lover og tariffavtaler
- Kontakt fylkeskommunen for søknadsfrister mm.

[Opplæringsloven § 3-1](#)

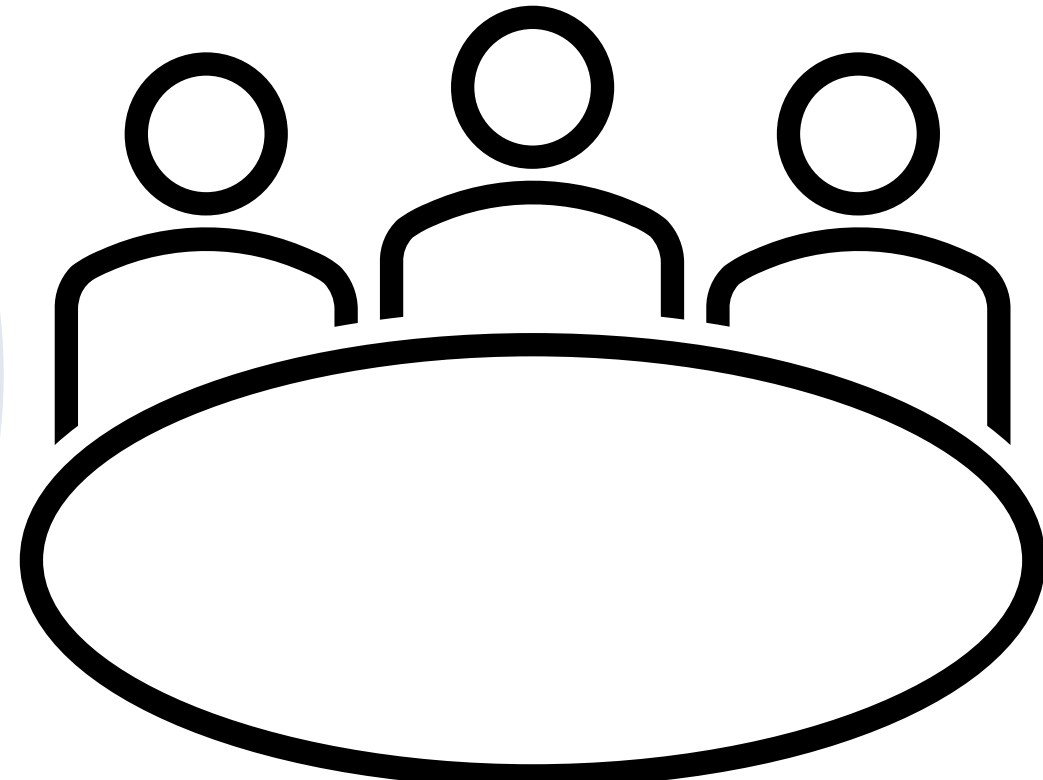

2. Fagbrev på jobb

Hva innebærer ordningen?

- Gjelder voksne som er i et arbeidsforhold og har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring
- Det er ikke mulig å søke på ordningen gjennom opptak
- En forutsetning er samarbeid mellom arbeidsgiver, den ansatte og fylkeskommunen
- Det er samme krav til kompetanse i faget, til gjennomføring av eksamener og fag- og svenneprøven, som for lærlinger og praksiskandidater
- Opplæring kombinert med veiledet praksis i vanlig arbeid
- Fylkeskommunen har ikke plikt til å tilby denne ordningen

Hvem kan benytte ordningen?

- Voksne i arbeidslivet som har fullført grunnskole eller tilsvarende opplæring
- Ingen aldersbegrensning dvs. personer under 25 år kan også inngå kontrakt om fagbrev på jobb
- Har noe praksis fra lærefaget (helsefagarbeider), men som har behov for noe veiledning og opplæring før fagprøven
- Fylkeskommunene stiller krav om minimum 50 - 80 prosent stilling

Krav

- Minimum 1 års relevant praksis
- En viss stillingsprosent (varierer)
- Realkompetansevurdering (fylkeskommunen) før kontrakt opprettes - relatert til læreplanen (vg3)
 - dokumentere kunnskap og ferdigheter best mulig gjennom beskrivelser og dokumentasjon
- 1 – 3 års opplæringstid
 - Veiledning i bedrift
 - Teoriopplæring
 - Eksamen og fagprøve

Hvor finnes bestemmelsen om ordningen?

- Opplæringsloven § 4-1
«Kandidat for fagbrev på jobb er etter denne lova den som har skrive ein kontrakt om opplæring på grunnlag av allsidig praksis og realkompetanse med sikte på fag- eller sveineprøve».
- Mange av de samme rettighetene og pliktene som gjelder for lærlinger, praksisbrevkandidater og lære kandidater også gjelder for kandidat for fagbrev på jobb.
- Bedriften (kommunen) som skal gi opplæring må være en godkjent lærebedrift

Fagbrev på jobb – ta kontakt med fylkeskommune

- Nordland [Fagbrev på jobb - Nordland fylkeskommune \(nfk.no\)](https://nfk.no)
- Troms og Finnmark [Fagbrev på jobb - Troms og Finnmark fylkeskommune \(tffk.no\)](https://tffk.no)
- Trøndelag [Fagbrev på jobb - Trøndelag fylkeskommune \(trondelagfylke.no\)](https://trondelagfylke.no)
- Viken [Fagbrev på jobb - Viken fylkeskommune](https://vikenfylkeskommune.no)
- Vestland [Fagbrev på jobb - Vestland fylkeskommune](https://vestlandfylkeskommune.no)

3. Praksiskandidat

Praksiskandidat (dokumentasjonsordning)

- Voksen som har jobbet fem år eller mer og ønsker å ta fag-/svennebrev uten å være elev eller lærling
- Erfaring fra et yrke, men er ufaglært
- Dokumentere 5 års allsidig erfaring fra yrket (helsefagarbeider)
 - 25 prosent lenger praksis enn læretiden i faget
 - Arbeidsoppgaver innenfor de mest vesentlige delene i læreplanen for faget
- Bestått obligatorisk skriftlig eksamen i lærefaget (vg3-nivå) før oppmelding til fag-/svenneprøve
- Mer informasjon hos aktuell fylkeskommune

Hvor mange timer må man jobbe for å få fagbrev?

- Samlet krav til praksistid og opplæring før fagprøven tar utgangspunkt i lengden på lærefaget
- Helsefagarbeider $2 + 2 = 4$ år (heltidsstilling) + 25 prosent = 5 år
- 5 år tilsvarer 8750 timer med relevant arbeidspraksis/60 måneder i heltidsstilling
- Læreplan for vg3 helsefagarbeider/opplæring i bedrift – føring for godkjenning av praksis
- Praksiskandidaten må selv skaffe prøvested

[Opplæringsloven § 3-5](#) og [forskrift til opplæringsloven § 11-8](#)

4. Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne (MFY) - fra august 2024

Modulstrukturert fag og yrkesopplæring (MFY) - fra august 2024

- Stortinget har vedtatt at modulstrukturert opplæring skal være hovedmodell for all opplæring for voksne fra august 2024
- Et mer fleksibelt opplæringsløp
- Opplæring i moduler blir bedre tilpasset voksnes livssituasjon og behov – enklere å kombinere opplæring, arbeid og andre forpliktelser

Læreplaner i 13 lærefag fra august 2024

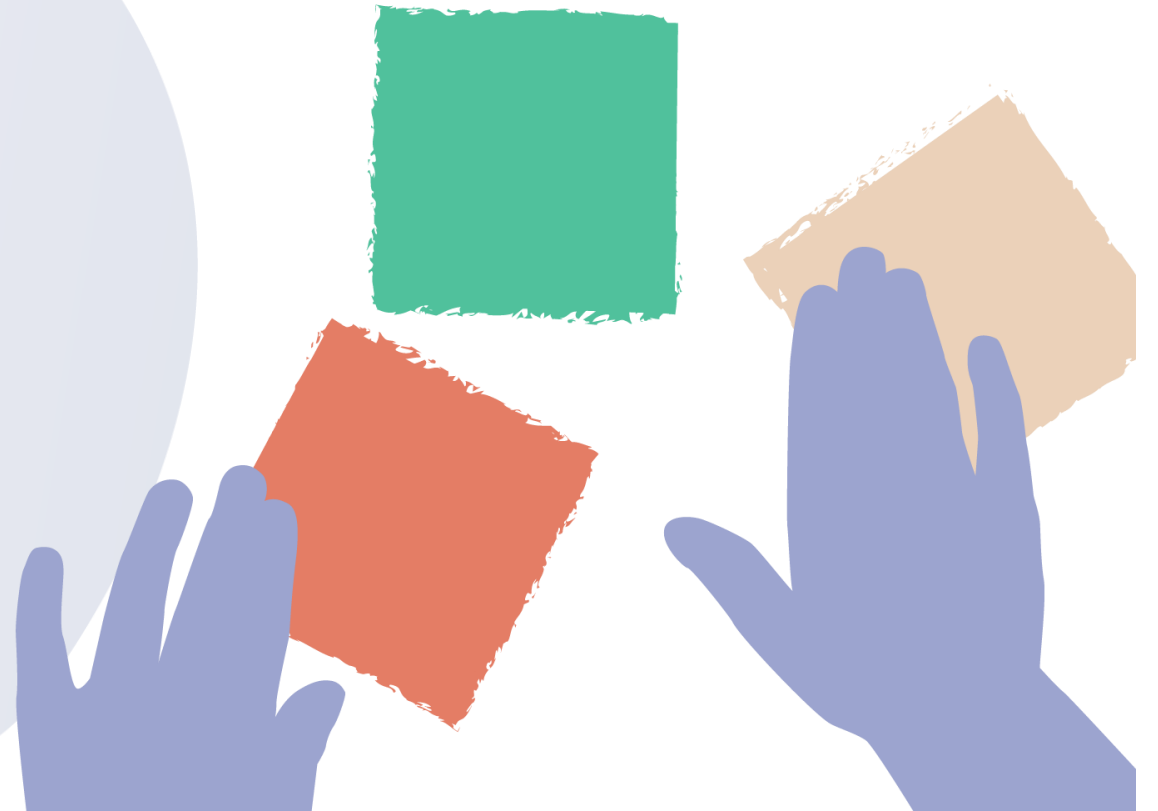
Bygg- og anleggsteknikk	Helse- og oppvekstfag	Naturbruk	Restaurant- og matfag	Salg, service og reiseliv	Teknologi- og industrifag
Betongfaget	Helsearbeiderfaget	Fiske- og fangstfaget	Ernæringskokkfaget	Salgsfaget	Gjenvinningsfaget
Maler- og overflateteknikkfaget			Kokkefaget		Logistikkfaget
Renholdsoperatørfaget					Produksjonsteknikkfaget
Rørleggerfaget					
Snekkerfaget					

Viktige mål med modulstrukturen

Deltakeren skal kunne

- gjøre seg ferdig med enkeltmoduler underveis
- få utstedt kompetansebevis for hver modul
- ta pauser og gjenoppta opplæring på senere tidspunkt
- kunne gjenoppta opplæringen på et annet opplæringssted
- ha en oversiktlig og overkommelig struktur på opplæringen

Oppsummert – Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring

- Læreplaner tas i bruk august 2024
- Alle fylker skal ta i bruk modul-strukturerte læreplaner i de 13 fagene som fra forsøket
- Kan brukes i Helsearbeiderfaget fra august 2024
- Flere fag kommer til etter hvert
- NYTT FRA AUGUST 2024
Rett til å velge opplæring organisert for voksne fra fylte 19 år
- Læreplanene er på høring fra 1. september til 1. desember 2023 se [her](#) for mer informasjon.
- [Læreplan i vg3 helsearbeiderfaget modulstrukturert \(udir.no\)](#) (på høring)

Informasjon til slutt

- [Ny opplæringslov fra august 2024](#) (ny forskrift er under arbeid)
- [Kompetansepakke – introduksjon til læreplaner for fagopplæringen – info.](#)
- [Læreplan vg3 helsearbeider \(opplæring i bedrift\)](#)

Søk mer informasjon i fylkeskommunen!

Spørsmål?

Utdannings-
direktoratet